

Pilar III - Risiko og kapital 2013

Eika Boligkreditt AS

1 INNLEDNING

Formålet med dette dokumentet er å gi markedet informasjon om risikostyring og kapital i Eika Boligkreditt AS. Dokumentet skal oppfylle krav til offentliggjøring av finansiell informasjon jf. kapitalkravsforskriftens kapittel 45.

Eika Boligkreditt AS (heretter **EBK**) er Eika Alliansens boligkredittforetak og er direkte eid av 77 lokale banker og Oslo Bolig- og Sparelag (**OBOS**) (sammen kalt eierbankene og/eller aksjonærbankene). I 2012 ble selskapet skilt ut fra Eika Gruppen AS, og Eika Boligkreditt AS er ikke lenger en del av Eika Gruppen konsern. I forbindelse med eierskiftet ble det etablert en styrket støttemekanisme fra eierbankene til foretaket. Støttemekanismen består av eierbankenes forpliktelser til å tilføre selskapet likviditet og kapital i situasjoner hvor det er nødvendig. I tillegg regulerer avtaleverket at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre minst en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank og OBOS skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

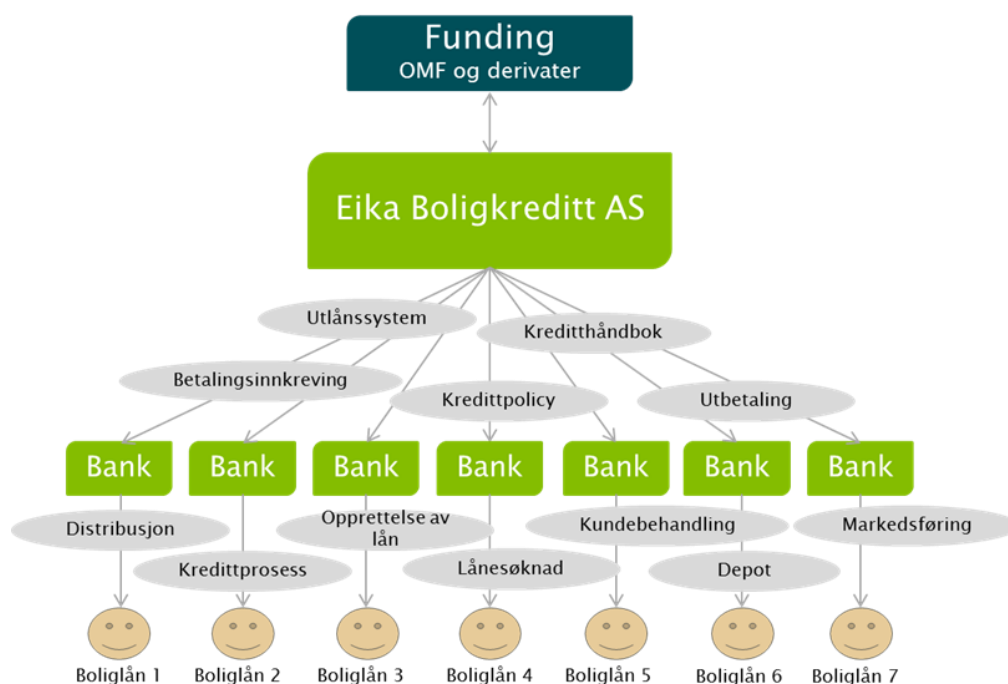
Selskapet endret navn 21. mars 2013 fra Terra Boligkreditt AS til Eika Boligkreditt AS. Bakgrunnen for navneendringen var at finanskonsernet og bankalliansen Eika Gruppen besluttet å endre navn fra Terra-Gruppen til Eika Gruppen. Siden Eika Boligkreditt besørger funding utelukkende for eierbankene, og er eid av alliansens lokalbanker og OBOS, var det derfor naturlig for selskapet å endre til samme merkenavn som bankalliansen.

2 SELSKAPSSTRUKTUR OG VIRKSOMHET

EBK har som hovedformål å sikre eierbankene i Eika Alliansen tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (**OMF**) i det norske og internasjonale finansmarked. En viktig del av selskapets forretningsidé er å øke eierbankenes konkurransekraft og redusere deres risiko, herunder refinansieringsrisiko.

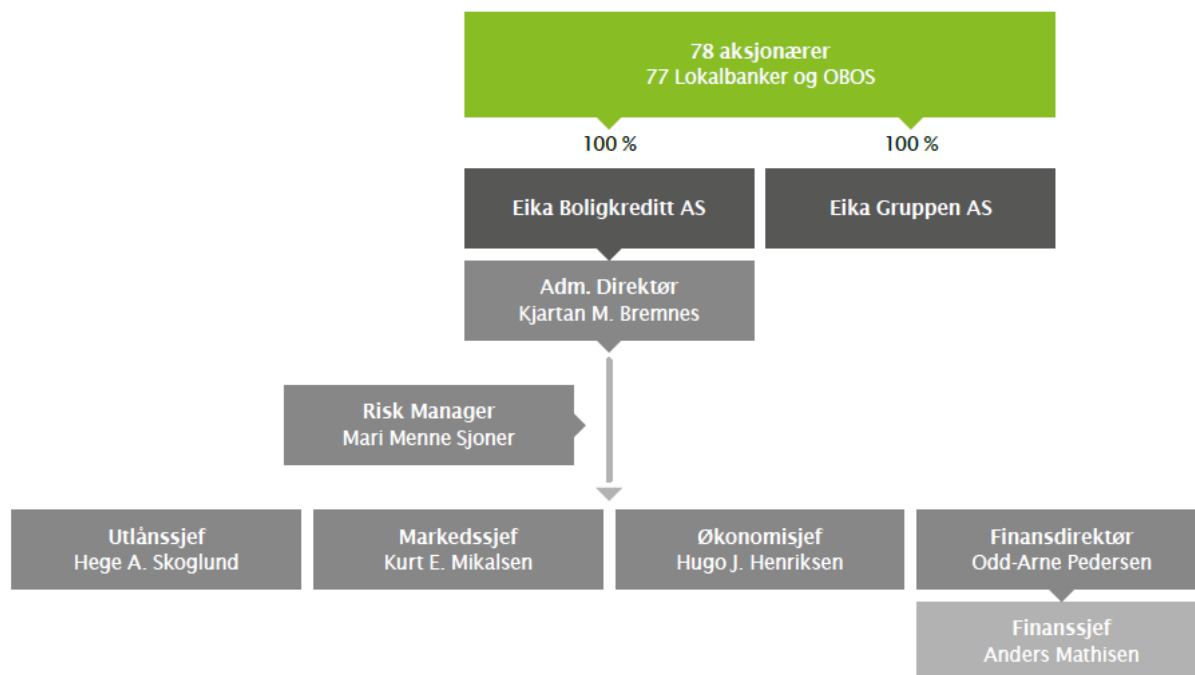
For å kunne være aktiv med utstedelser i både det norske og internasjonale finansmarked må OMF utstedt av EBK ha internasjonal rating. Med internasjonal rating fra Moody's Investors Service (**Moody's**) har EBK mulighet for å diversifisere sin finansiering, samt å kunne finansiere seg der hvor man oppnår markedets beste betingelser. Eierbankene har ikke anledning til å utstede OMF direkte, men gjennom EBK oppnår de likevel de samme fordelene ved å kunne tilby boliglån som er finansiert med OMF.

Figur 1 Selskapets virksomhetsområde

Eierbankene og OBOS-banken (heretter distributørene) er EBKs lokale representanter, og ordner alt knyttet til boliglånet, herunder behandling av lånesøknad, etablering av lånet, endringer på løpende lån og opplåning mv. Som kunde hos dem vil derfor et boliglån plassert i EBK fullt ut oppfattes og føles som et lån i den lokale banken eller OBOS, fordi banken/OBOS alltid vil være kundens kontaktpunkt i forhold til boliglånet. EBK har i utlånsprosessen ansvar for drift av utlånsystem, kredittpolicy, samt utbetalinger.

Figur 2 Selskapsstruktur og organisering

EBK er organisert i 5 avdelinger:

- Utlån
- Innlån og plassering
- Marked
- Økonomi og Back-Office
- Risk Management og Compliance

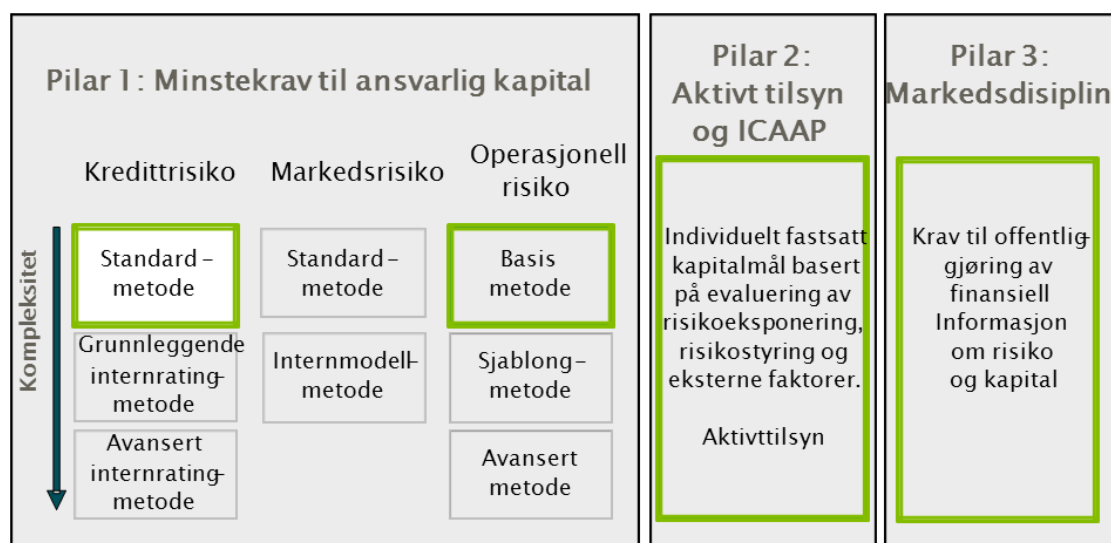
Selskapet har 18,8 årsverk pr. 31. desember 2013. I tillegg benyttes tjenester fra Eika Gruppen AS, herunder HR og lønn, juridisk, regnskap og profilering/marked. Selskapets IT-plattform leveres også av Eika Gruppen AS.

3 BASEL II – KAPITALDEKNINGSREGLER

Krav til finansinstitusjonenes beregning av kapitaldekning, Basel II, ble innført i Norge fra 1. januar 2007. Regelverket bygger på en standard for kapitaldekningsberegninger fra Bank for International Settlements (BIS). Formålet med kapitaldekningsregelverket er å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom:

- Mer risikosensitivt kapitalkrav;
- Bedre risikostyring og kontroll;
- Tettere tilsyn;
- Mer informasjon til markedet.

Figur 3 Basel II-oversikt over pilarene

Selskapet har valgt standardmetoden for beregning av kapitalkrav knyttet til kredittrisiko og basismetoden for beregning av kapitalkrav knyttet til operasjonell risiko. Dette innebærer at beregningen av kapitalkrav for disse risikoer følger kapitalkravsforskriftens kategorier og risikovektingsregler.

PILAR I

Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.

Endringer i finansieringsvirksomhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2013 pålegger selskapet å tilfredsstillere bufferkrav som går utover selskapets minstekrav til kapital. Disse kravene skal tilfredsstillere med ren kjernekapital i Pilar I og består av systemrisikobuffer, bevaringsbuffer og motsyklisk buffer. I tillegg er det fastsatt et økt krav til ren kjernekapital for systemviktige institusjoner (SIFI).

PILAR II

Pilar II er basert på to hovedprinsipper. EBK skal ha en prosess for å vurdere sin totale kapital i forhold til risikoprofil, og en strategi for å opprettholde sitt kapitalnivå. I tillegg kan tilsynsmyndighetene gjennomgå og evaluere EBKs interne vurdering av kapitalbehov og strategier, samt overvåke og sikre overholdelse av de myndighetspålagte kapitalkravene. Finanstilsynet har myndighet til å sette i verk passende tilsynsmessige tiltak om de ikke er tilfredse med resultatet av prosessen.

PILAR III

Formålet med Pilar III er å supplere minimumskravene i Pilar I og den tilsynsmessige oppfølging i Pilar II. Pilar III skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet, herunder analytikere og investorer, å vurdere institusjonens risikoprofil og kapitalisering samt styring og kontroll. Kravene til offentliggjøring er spesielt viktig når aktører i større grad kan benytte egne systemer og metoder for å beregne kapitalkravet.

Kapitalbehovet og kapitalmålene er vurdert ut fra det internasjonale kapitalkravsregelverket Basel II og Basel III, slik det er nedfelt i Finansieringsvirksomhetsloven og Kapitalkravsforskriften. Kravet til kapital i Finansieringsvirksomhetsloven § 2-9b er at en finansinstitusjon skal til enhver tid ha ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved, og omfanget av den virksomhet institusjonen driver. Dette skal være vurdert

både på kort og lengre sikt. Kapitaldekningen skal følgelig være høyere enn minimumskravene på 8 %, som er nærmere fastlagt i kapitalkravsforskriften. Finanstilsynet vil evaluere både EBKs kapitalmål og dokumentasjonen av de vurderinger som styret har lagt til grunn for sine konklusjoner.

BEREDSKAPSPLAN FOR KAPITALDEKNING

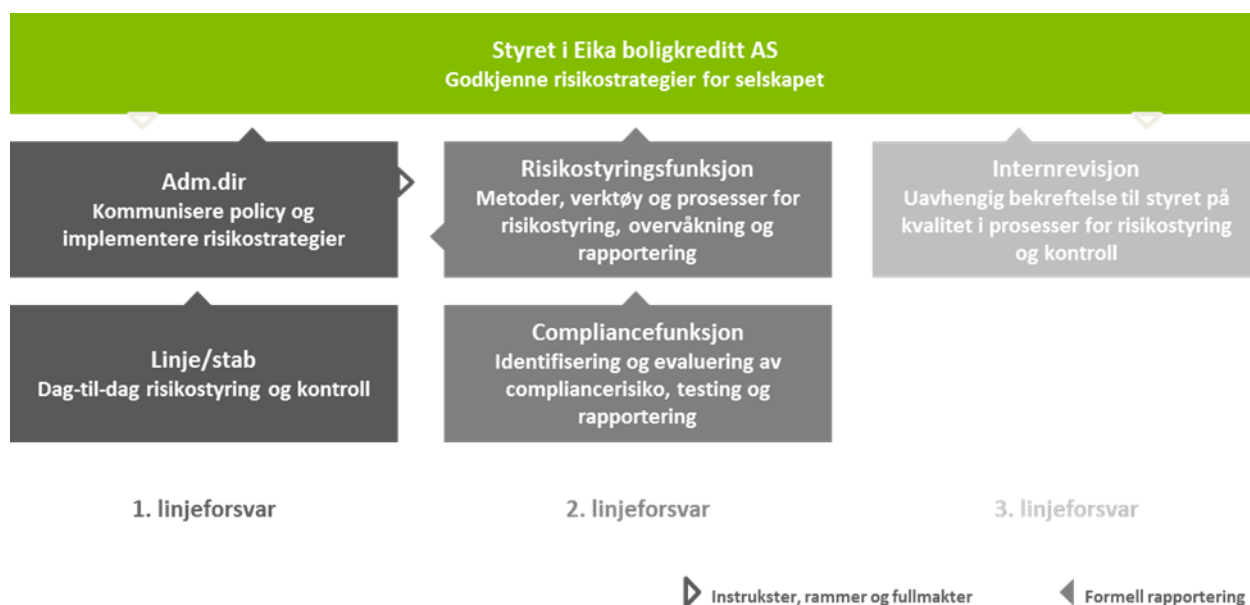
Selskapet har etablert en beredskapsplan for kapitaldekning som skal bidra til at det eksisterer gode prosesser for styring av kapital. EBK er eid av 78 aksjonærer som alle er underlagt kapitaldekningskrav og som gjennomgående har høy soliditet. Selskapets aksjonærbanker er gjennom avtaleverk forpliktet til å delta i emisjoner for å styrke kapitalen i selskapet, fordelt etter aksjonærbankenes andel av EBKs utlånsbalanse.

4 OVERORDNET RISIKO- OG KAPITALSTYRING

RISK MANAGEMENT I EBK

Ansvar for gjennomføring av selskapets overordnede styring og kontroll er organisert på følgende måte:

Figur 4 Styring og kontroll

EBK har etablert et rammeverk for styring og kontroll gjennom risikostrategier fra selskapets styre med kvartalsvis rapportering av status og utvikling. Det overordnede faglige ansvaret for risikostyring i selskapet er hos administrerende direktør. Selskapet vil ha fokus på å ha tilstrekkelige ressurser innenfor risikostyring og compliance, og vil løpende vurdere tilgjengelig kompetanse og kapasitet.

Det gjennomføres kvartalsvis risk- og compliance-rapportering som gir en samlet oversikt over eksponering i forhold til etablerte rammer i selskapet, slik at ledelsen og styret kan påse at risikoeksponeringen er innenfor fastsatt risikovilje. Rapporteringen kvantifiserer og vurderer alle hovedrisikoer som er relevante for selskapet, herunder kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko, finansierings- og likviditetsrisiko, renterisiko, motpartsrisiko, compliance-risiko samt total balanserisiko.

Et godt internt kontrollmiljø forutsetter forankring i hele organisasjonen, fra den enkelte medarbeider til selskapsledelsen og styret. Selskapets internrevisor er PricewaterhouseCoopers.

ICAAP-PROSESSEN

Virksomheten er underlagt krav til å gjennomføre Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP), jf. finansieringsvirksomhetsloven § 2-9b. Prosessen innebærer vurdering av behov for kapital hensyntatt selskapets mål, strategi, aktuelle og forventede risikoeksponeringer, samt gjeldende risikorammer og regulatoriske bestemmelser. Hensikten med ICAAP er å vurdere kapitalbehovet på kort og lengre sikt for å sikre at selskapet har tilstrekkelig buffer i forhold til regulatoriske minimumskrav til kapital.

Estimerte budsjetter og prognoser utarbeides for 3 år frem i tid av administrasjonen. Basert på budsjett og prognose som representerer forventet utvikling i selskapet, foretar risk- og compliancefunksjonen beregninger av kapitalbehov for de neste 3 år.

Risk- og compliancefunksjonen foretar utover dette stresstester av hva som vil være et rimelig, men strengt nedgangsscenario samt et scenario med likviditetstørke for bankene; Pilar II risikoer. Scenarioene er ment å reflektere en verste-fall-situasjon for selskapet.

Den foreløpige ICAAP-rapporten er viktig for styrets vurdering av at selskapet har forsvarlig egenkapital og likviditet, jf. aksjeloven § 3-4 og eventuelle muligheter for å utbetale utbytte, behov for tilførsel av kapital, mv. Prosessen i styret innebærer gjennomgang og diskusjon av viktige forutsetninger i ICAAP-analysen, herunder:

- vesentlige forutsetninger i budsjett og 3 års prognose,
- vurdering av om stresstester er tilstrekkelig konservativ til å dekke en verste-fall situasjon, og
- vurdering av kapitalnivået, dvs. hvor mye kapital selskapet bør ha, herunder hvor stor buffer styret finner forsvarlig/ønskelig.

Innspill fra den innledende ICAAP-prosessen med vurderinger i siste styremøte før årsskiftet, samt endelige årsregnskap, danner grunnlaget for oppdaterte ICAAP-beregninger. Det utarbeides en ICAAP-rapport som oppsummerer ICAAP-arbeidet for selskapet. Styret i EBK godkjenner endelig ICAAP for selskapet som oversendes Finanstilsynet.

5 RISIKOVILJE OG KAPITALSTRATEGI

Tabell 1 Selskapets risikovilje

Risikotype	Risikovilje
Kreditrisiko	Lav
Markedsrisiko	Moderat
Operasjonell risiko	Lav
Likviditetsrisiko	Moderat
Renterisiko knyttet til rentenetto	Lav
Strategisk risiko	Lav
Omdømme risiko	Lav

NYE KAPITAL- OG BUFFERKRAV

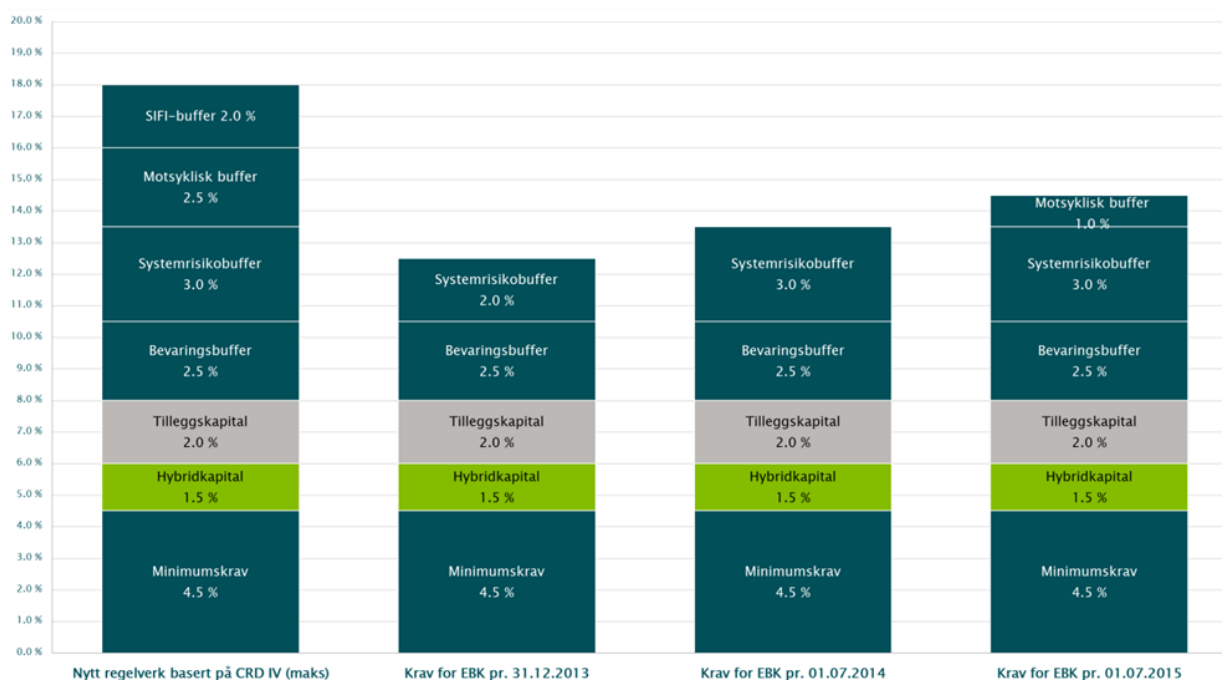
Styret i EBK vedtok på styremøte 25. mars 2014 å øke selskapets interne kapitalmål fra 9 % ren kjernekapital og 12,5 % ansvarlig kapital. De nye kapitalmålene skal gjelde fra 1. juli 2014 og er som følger:

- Ren kjernekapital: 10 %
- Kjernekapital: 11,5 %
- Ansvarlig kapital: 13,5 %

De nye målene vil tilfredsstille nye lovkrav fra og med 1. juli 2014, og vil være tilstrekkelig i forhold til kapitalbehov basert på selskapets interne vurdering av risiko. Basert på estimerte kapitalbehov legger selskapet til grunn at det er behov for kapitalutvidelser. Selskapets mål for ren kjernekapital må oppfylles gjennom egenkapital. Krav til kjernekapital kan fylles gjennom annen godkjent kjernekapital (hybridkapital) som i praksis er fondsobligasjoner. Krav til tilleggskapital kan dekkes ved ansvarlig lån. Selskapet har opptatt både ansvarlig lån og fondsobligasjoner i markedet, og vil også fremover søke å dekke kapitalbehov utover ren kjernekapital ved utstedelse av kapitalinstrumenter i markedet.

Nye bufferkrav utover selskapets minstekrav til kapital skal tilfredsstilles med ren kjernekapital i Pilar I og består av systemrisikobuffer, bevaringsbuffer og motsyklisk buffer. I tillegg er det fastsatt et økt krav til ren kjernekapital for systemviktige institusjoner (SIFI).

Figur 5 Nye minstekrav og bufferkrav til kapital i finansinstitusjoner

Felles for de nye bufferkravene er at muligheten for utbytte- og bonusutbetalinger begrenses i en situasjon der selskapet ikke tilfredsstiller kravene. I tråd med nye regulatoriske minstekrav og bufferkrav til kapital økte selskapet sine kapitalmål våren 2013. Selskapet skal pr. 31. desember 2013 ha en ren kjernekapital på 9 prosent, kjernekapital på 10,5 prosent og ansvarlig kapital på 12,5 prosent. Fra og med 1. juli 2014 øker kapitalmålene ytterligere med ett prosentpoeng grunnet økt systemrisikobuffer. Videre må selskapet også tilfredsstille et eventuelt krav til motsyklisk buffer, som er vedtatt å være 1 prosent gjeldende fra 1. juli 2015. Selskapet styrer med en buffer på 0,5 prosentpoeng i forhold til kapitalmålene i sin kapitalplanlegging. Selskapet iverksatte en plan for oppkapitalisering våren 2013 da økte kapitalkrav ble varslet gjeldende fra og med 1. juli 2013. Det er imidlertid viktig for eierbankene at EBK fortsatt er kapitalbesparende, da det er de eiendelene med best kvalitet og lavest risiko som overføres fra bankene til OMF-foretaket. Dersom behovet for kapital endrer seg, gir aksjonærværet en betydelig forutsigbarhet knyttet til tilførsel av kapital fra

eierbankene. Kommende økninger i kapitalbuffere er hensyntatt i selskapets beregning av kapitalbehov i årets ICAAP.

6 KAPITAL

Selskapet benytter standardmetoden for beregning av kapitalkrav til kredittrisiko og basismetoden for beregning av operasjonell risiko. Retningslinjer for beregning av kapitalkrav til markedsrisiko er endret slik at selskapet i 2013 beregner kapitalkrav på likviditetsplasseringer basert på standardmetoden for kredittrisiko.

Regelverket etter kapitalkravsforskriften, innebærer følgende vektingsregler av vesentlig betydning for kredittrisikoen i selskapet:

- Balanseførte eiendeler og annen kredittrisiko vekter som utgangspunkt 100 % med mindre det er gitt særskilte regler.
- Lån med pant i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdi gis risikovekt 35 %.
- Lånetilsagn gitt med forutsetning om pant i bolig innenfor 60 % av boligens verdi gis risikovekt 35 %. Lånetilsagn er en ubenyttet kreditt med opprinnelig løpetid på 30 dager og har derfor en konverteringsfaktor på 20 %, mens delutbetalte lån har en konverteringsfaktor på 50 %.
- Foretak med godkjent rating gis risikovekt 50 %
- Fordringer mot banker og finansinstitusjoner vekter 20 %, herunder motpartsrisiko knyttet til derivater
- Obligasjoner med fortrinnsrett gis risikovekt 10 %.

Beregning av kapital for operasjonell risiko etter basismetoden innebærer at kapitalkravet fastsettes i forhold til selskapets rentenetto og andre inntekter. Vurderingen av den operasjonelle risiko baseres på erfarte hendelser, hendelser i bransjen for øvrig og iboende risikoer.

Basert på samlet eksponering og selskapets styring og kontroll med risikoen er det foretatt beregninger av de risikotyper som ikke dekkes av Pilar I - minimumskravet til ansvarlig kapital.

Tabell 2 Status på kapitaldekning pr. 31. Desember 2013

Beløp i tusen kroner	31.12.2013
Aksjekapital	592,082
Overkursfond	1,368,300
Innbetalt ikke registrert kapitalforhøyelse	
Annen innskutt egenkapital	477,728
Annen egenkapital	997
Sum egenkapital	2,439,108
Immaterielle eiendeler	-5,177
Utsatt skattefordel	-35,045
Ren kjernekapital	2,398,885
Hybridkapital	248,683
Kjernekapital	2,647,568
Tilleggskapital	429,314
Netto ansvarlig kapital	3,076,882
Beregningsgrunnlag og kapitaldekning	
Vektet beregningsgrunnlag kredittrisiko	21,194,876
Vektet beregningsgrunnlag operasjonell risiko	249,818
Sum vektet beregningsgrunnlag	21,444,694
Kapitalkrav tilsvarende 8 prosent av beregningsgrunnlag	1,715,576
Overskudd av ansvarlig kapital	1,361,307
Ren Kjernekapitaldekning	11.19 %
Kjernekapitaldekning	12.35 %
Kapitaldekning	14.35 %

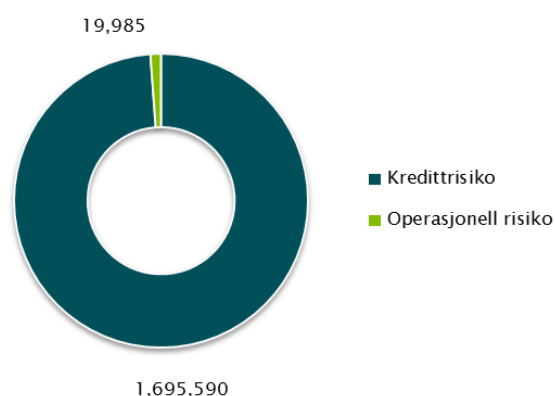
Selskapet hadde pr. 31.12.2013 en kapitaldekning på 11,19 % i ren kjernekapitaldekning, 12,35 % i kjernekapital og 14,35 % ansvarlig kapital. Selskapet vil trolig i løpet av 2014 innfri et ansvarlig lån ved å benytte seg av regulatorisk call. Uten innfrielse vil dette lånet avkortes som tellende ansvarlig kapital med 36 millioner ved inngangen til 3. kvartal 2014 og ytterligere 18 millioner ved inngangen til 2015. EBK har i løpet av 1. kvartal 2014 gjennomført en emisjon av en fondsobligasjon på 200 millioner og har i sin emisjonsplan for 2014 planlagt å ta opp et nytt ansvarlig lån.

OPPSUMMERING AV REGULATORISKE KAPITALKRAV

Tabell 3 Kapitalkrav fordelt på risikotype

Beløp i tusen kroner	31.12.2013
Ren kjernekapitaldekning	11,19 %
Kjernekapitaldekning	12,35 %
Kapitaldekning	14,35 %
Kredittrisiko	1,695,590
Operasjonell risiko	19,985
Sum Pilar 1	1,715,576

Figur 6 Kapitalkrav Pilar I (beløp i tusen)

7 KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, tilsagn om lån til kunder, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter. Kredittrisiko avhenger blant annet av fordringens størrelse, tid til forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetens verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

Kredittrisiko er selskapets vesentligste risiko og utgjorde 99 % av selskapets kapitalkrav i Pilar I pr. 31. desember 2013. Selskapet har aldri hatt regnskapsmessig mislighold (>90 dager), og heller ikke tap på sine utlån¹.

Kredittrisikoen knyttet til utlån skal være lav. EBK skal i sin kredittpolicy og utlånsvirksomhet hensynta de til enhver tid gjeldende regler for kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett, jf. finansieringsvirksomhetsloven § 2-25 flg. Kredittrisiko er sterkt begrenset gjennom vedtektsbestemt formål, strategi, distributørbankenes garantiansvar og selskapets kredittstrategi. Selskapets strategi for kredittrisiko på utlån har som formål å minimere risiko for tap på utlån, samt å opprettholde en kredittrisiko som er lavere enn hos sammenlignbare selskaper. På denne måten vil selskapets obligasjoner være et preferert valg for investorene.

¹ Et lån defineres som misligholdt når betaling er forsinket med mer enn 90 dager, og forsinkelsen ikke skyldes tilfeldige forhold hos kunden. Tapsutsatte lån er ikke nødvendigvis misligholdt, men kundens økonomiske situasjon og verdien av sikkerhetene innebærer fare for tap.

Kredittrisiko i selskapet består hovedsakelig av utlån med pant i bolig samt motpartsrisiko i bankinnskudd og derivater. Motpartsrisikoen begrenses av rammer og krav til hvilke utstedere som selskapet har som motpart. EBK har for øvrig kredittrisiko i sin kapitalforvaltning ved investeringer i verdipapirer utstedt av andre enn norske statspapirer. Denne kredittrisikoen begrenses gjennom fastsatte investeringsrammer, og kapitalkravet knyttet til denne risikoen beregnes under markedsrisiko.

Selskapet rapporterer etter International Financial Reporting Standards (IFRS) og verdsetter utlån til virkelig verdi. Utlån med flytende rente er vurdert å ha en verdi lik amortisert kost, mens utlån til fast rente er tilsvarende vurdert lik amortisert kost justert for nåverdien av differansen mellom lånenes faste rente og rente på balansedagen. For utlån med fast rente benyttes vilkår fastsatt i forskrift for kredittavtaler for å beregne den virkelige verdien. Den virkelige verdien til hvert enkelt lån fastsettes ut i fra hvilken under- eller overkurs kunden vil få eller må betale ved en eventuell innfrielse av fastrentelån. Denne verdien er derfor avhengig av renteutviklingen, og verdisingninger får resultateffekter. Selskapet har også utlån til finansiering av fellesgjeld i borettslag, hovedsakelig tilført av OBOS.

GENERELT OM KREDITTRISIKO I EBK

EBK har aldri hatt regnskapsmessig mislighold på sine utlån, og heller ingen tap i utlånsvirksomheten. Garantistrukturen mellom EBK og distributørene reduserer kredittrisikoen for selskapet, og det medfører at selskapet heller ikke forventer tap i fremtiden. Selskapet har derfor aldri foretatt nedskrivninger knyttet til verdifall på utlån.

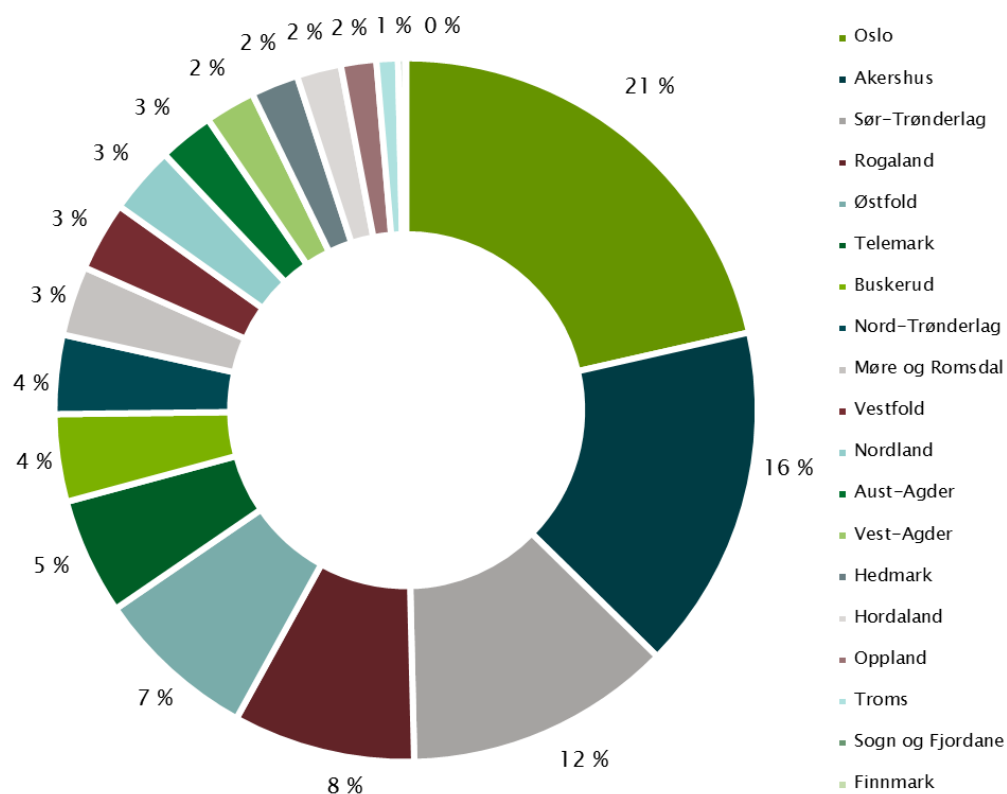
Tabell 4 Kredittrisiko: Spesifikasjon av risikovektet volum og kapitalkrav

Kredittrisiko (beløp i 1000)	Paragraf	KF	Balanseført beløp	Poster utenom balansen	Risikovekt	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav 8 %
Stater	§ 5-1		298,095		0 %	-	-
Kommune- og fylkeskommune	§ 5-2		1,655,876		20 %	331,175	26,494
Bankinnskudd/utlån til kredittinstitusjoner	§ 5-6		3,453,018		20 %	690,604	55,248
Lånegarantier fra bankene	§ 5-6			6,672,562	20 %	1,334,512	106,761
Derivater (standardisert metode)	§ 5-7 og § 23			2,154,782	20 %	430,956	34,477
Foretak (med godkj. Rating)	§ 5-7		25,101		50 %	12,551	1,004
Foretak (uten rating)	§ 5-7		15,000		100 %	15,000	1,200
Lån med pantesikkerhet i bolig innenfor 80%	§ 5-9		57,772,985	-6,672,562	35 %	17,885,148	1,430,812
Lånetilsagn (varighet 30 dager)	§ 5-9 og § 6-1 (9)	0.2		689,444	7 %	48,261	3,861
Delutbetalte lån	§ 5-9 og § 6-1 (8)	0.5		626,818	18 %	109,693	8,775
Obligasjoner med fortrinnsrett	§ 5-13		3,350,349		10 %	335,035	26,803
Øvrige engasjement	§ 5-15		1,941		100 %	1,941	155
Sum kredittrisiko			66,572,365	3,471,044		21,194,876	1,695,590

Tabell 5 Kredittrisiko pr. engasjementskategori (tusen)

Engasjement (beløp i 1000)	Kapitalkrav
Lokale og regionale myndigheter	26,494
Institusjoner	196,486
Foretak	2,204
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1,443,448
Obligasjoner med fortrinnsrett	26,803
Øvrige engasjementer	155
Sum kapitalkrav	1,695,590

Figur 7 Utlån fordelt på fylke i % av totalt utlånsvolum pr. 31.12.2013

Geografisk konsentrasjon over utlån pr. fylke i prosent av totalt utlån vises i figur 7. Aksjonærbankene som distributørkanal gjør at kundene har en god geografisk spredning. Selskapets kunder er i hovedsak privatkunder hvor hver kunde utgjør en relativt liten andel av selskapets totalportefølje.

Tabell 6 Utlån fordelt på engasjementstype og løpetid (tusen)

Forventet løpetid på utlån	31.12.2013	0-1 mnd	1-3 mnd	3-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	5-10 år	over 10 år
Utlån til privatpersoner	48,558,388	3	202	504	4,341	64,669	297,841	2,072,234	46,118,594
Utlån til borettslag	9,103,576	-	-	-	1,838	48,004	36,585	247,604	8,769,545
Plassering i stat	298,095	-	-	298,095	-	-	-	-	-
Plassering i kommune	1,702,875	49,999	1,327,441	250,207	-	75,228	-	-	-
Plassering i OMF	3,340,580	-	187,057	-	200,587	2,490,940	461,995	-	-
Utlån til kredittinstitusjoner	3,401,306	3,401,306	-	-	-	-	-	-	-
Utlån til foretak	25,077	-	-	-	25,077	-	-	-	-
Sum utlån	66,429,898	3,451,308	1,514,701	548,806	231,844	2,678,842	796,422	2,319,838	54,888,139

Ut i fra tabell 6 kan vi se at EBK har god spredning i forfall på utlån og plasseringer, noe som bidrar til å minske kredittrisikoen i selskapet.

Selskapet har en diversifisert utlånsportefølje, med hensyn på geografi og enkeltkunder. For vurdering av konsentrasjonsrisiko i forhold til et eventuelt Pilar II-krav benyttes Herfindahl-Hirshman-indeksen (HHI indeksen). Ved en eventuelt lite diversifisert portefølje mot enkeltkunder, bransje eller geografi vil indeksen vise dette i form av høye α - og β -verdier. Nivåene for påslag er satt ut ifra bransjestandard.

KREDITTRISIKO – STANDARDMETODEN

Som utsteder av obligasjoner med fortrinnsrett må alle engasjementer i sikkerhetsmassen tilfredsstille risikoklasse 1 eller 2. Ved vurdering av rating benyttes kun ratinger fra Standard & Poor's, Moody's og Fitch. Dersom en motpart er ratet av tre av byråene, benyttes medianen for å vurdere risikoklassen. Dersom det er ratet fra to benyttes snittet, og dersom det kun er én rating fra et godkjent byrå, benyttes denne.

- Stater og sentralbanker: Langsiktig rating fra godkjent ratingbyrå benyttes for tildeling av risikoklasse.
- Lokale og regionale myndigheter: Langsiktig rating på landet benyttes.
- Institusjoner: Langsiktig rating på staten benyttes for å fastsette risikoklasse for banker, kreditt- og finansinstitusjoner. Disse får dermed en risikoklasse høyere (dårligere) enn staten.
- Foretak: Langsiktig rating fra godkjent ratingbyrå benyttes for tildeling av risikoklasse. Hvis det ikke foreligger godkjent rating benyttes 100 % vekt for engasjementet.

SIKKERHETER OG GARANTIER

Ved formidling av lån gjennom EBK er det en forutsetning at lånet ikke overstiger 60 % av eiendommens verdi ved innføring i EBK. Det er for øvrig et krav at det sikres pant i ferdigstilte boligeiendommer eller fritidseiendommer. De krav EBK stiller til pant tilfredsstiller kapitalkravsforskriftens vilkår til 35 % vekting av engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom. Verdidokumentasjonen skal være godkjent takst, meglervurdering, kjøpekontrakt/skjøte eller verddivurdering fra Eiendomsverdi AS, som ikke kan være eldre enn 6 mnd. ved innvilgelse av lånet.

Når distributørene formidler lån til EBK påtar de seg obligatoriske garantier for lån de har formidlet. Disse garantiene er i hovedtrekk som følger:

- *Saksgaranti* for hele lånebeløpet i perioden fra distributøren anmoder om utbetaling til lånets pantesikkerhet har oppnådd rettsvern og distributørens depotavdeling har kontrollert dokumentasjonen.
- *Tapsgaranti* for den delen av lånets hovedstol ved utbetaling som overstiger 50 % av forsvarlig verdigrunnlag for lånets panteobjekt(er) (fastsatt ved utbetaling). Uansett lånebeløp og lånets sikkerhet er distributørens tapsgaranti minimum 25 000 kr pr. lån. Garantien gjelder i 6 år fra det tidspunkt lånets pantesikkerhet har oppnådd rettsvern, eventuelt fra dato for anmodning om utbetaling hvis dette er senere. Tapsgarantien trer i kraft når saksgarantien utløper.
- *Andel av garantiramme* på til sammen 1 % av den til enhver tid løpende låneporteføljen formidlet fra distributørene. Distributørens andel av garantirammen beregnes på grunnlag av distributørens faktiske andel av den til enhver tid løpende formidlet låneportefølje fra distributørene. Garantirammen kan benyttes hvis det oppstår tap utover ovennevnte garantier, eller hvis aksjonærbanker misligholder sine garantiforpliktelser.

Totalt garantiansvar for distributørene er summen av alle de tre ovennevnte garantiene. Denne delen av utlånsbalansen vektet 20 %.

I tillegg til ovennevnte garantier har EBK rett til å benytte motregning i aksjonærbankenes provisjoner for en periode opptil 12 kvartaler. Denne motregningen kan benyttes til å dekke tap som oppstår utover ovennevnte garantier, og vil gjelde provisjonen til den aktuelle bank som har tilført lånet hvor det evt oppstår tap.

Per 31. desember 2013 er det tatt ut oversikt over gjenstående lånesum mot verddivurdering av pantesikkerhet da lånet ble tatt opp. Denne viser at selskapet har utlån innenfor følgende sikkerhet;

Tabell 7 Fordeling av LTV (tusen)

Loan to value (LTV)	Uindekserte verdier (tall i tusen)			
	Privatpersoner	Borettslag	Totalt	Andel totalt
0 <= 40	7,516,120	8,332,519	15,848,639	27 %
40 < x <= 50	7,431,129	429,682	7,860,811	14 %
50 < x <= 60	33,611,140	341,375	33,952,515	59 %
Summer	48,558,388	9,103,576	57,661,964	100 %
Gjennomsnittlig LTV	51.3 %	18.5 %	46.1 %	

EBKs utlån til kunder har en maksimal belåningsgrad («Loan to value», heretter LTV) på 60 % av boligens verdi ved innvilgelse. Sikkerheten er derfor vurdert som meget god og risikoen anses som lav.

LØPENDE VERDIVURDERING AV SIKKERHETER

Selskapets utlånsportefølje "vaskes" kvartalsvis mot markedsverdier estimert av Eiendomsverdi AS. Verdiestimeringen som Eiendomsverdi AS foretar baserer seg på vask mot Matrikkelen, som er landets offisielle eiendomsregister. Eiendomsverdi vasker mot solgte objekter i nærområdet over tid og justerer for prisutviklingen og de verdivurderinger EBK har registrert på eiendommen ved innvilgelse. Eiendomsverdi AS benytter imidlertid reduksjonsfaktorer ved blant annet lite omsetning mv, og modellen fungerer således best i områder med mye omsetning. Dersom boligmarkedet skulle få et fall i priser vil selskapet ha god margin før et eventuelt lån som må tvangsinnføres vil føre til tap. Med indekserte markedsverdier viser denne tabellen at selskapet har lån innenfor følgende sikkerhet;

Tabell 8 Fordeling av indeksert LTV (tusen)

Loan to value (LTV)	Indekserte verdier (tall i tusen)			
	Privatpersoner	Borettslag	Totalt	Andel totalt
0 <= 40	10,636,792	8,474,958	19,111,750	33 %
40 < x <= 50	10,799,256	399,474	11,198,731	19 %
50 < x <= 60	20,554,818	184,135	20,738,954	36 %
60 < x <= 70	6,481,107	45,009	6,526,115	11 %
70 < x <= 75	86,414	-	86,414	0 %
75 < x	-	-	-	
Summer	48,558,388	9,103,576	57,661,964	100 %
Gjennomsnittlig LTV	48.6 %	16.2 %	43.5 %	

Ved utgangen av 2013 viser vektet gjennomsnittlig vasket LTV 43,5 % mot ikke-vasket LTV på 46,1 %. Vask av borettslag viser vektet gjennomsnittlig LTV på 16,2 % mot ikke vasket vektet gjennomsnittlig LTV på 18,5 %. Dette tyder på at boligprisene har jevnt over økt siden innvilgelse (kombinert med betaling av avdrag).

Noen lån er indeksert med en høyere LTV enn ved innvilgelse. Av tabellen ovenfor ser vi at ingen lån overstiger grensen på 75 % av boligens verdi som er maksimal LTV jf. finansieringsvirksomhetsloven § 2-28. Vasken foretas kvartalsvis, og dersom engasjementer overstiger grensen på 75 LTV innhentes verdidokumentasjon på at EBK har tilfredsstillende sikkerhet. Dersom lånet ikke har tilfredsstillende verdidokumentasjon vil banken måtte redusere lånet, eventuelt ta tilbake lånet til bankens balanse.

Selskapets OMFer rates av Moody's. De beregner kvartalsvis en Collateral Score som forteller investorene om Moody's modellering av tapsrisiko knyttet til kredittkvaliteten i sikkerhetsmassen i et Aaa-scenario. Jo høyere kredittkvaliteten er, desto lavere er collateral score. Collateral score bestemmer nivået for tap som Moody's anslår vil påvirke investorene av selskapets OMFer ved et eventuelt mislighold av disse, basert på kredittkvaliteten i sikkerhetsmassen. Collateral score er Moody's analyse av hvor mye risikofrie aktiva som må tilføres sikkerhetsmassen for å tilsvare den negative effekten av stresstestscenario som definert av Moody's. For mer informasjon henvises det til Moody's metodologi for definisjon og beregning av collateral score.

Basert på sist tilgjengelige analyse av EBK sin sikkerhetsmasse har Moody's angitt en collateral score på 2,0 % per 3. kvartal 2013 og dette er best blant globale obligasjonsutstedere som er ratet av Moody's. I tabellen fremkommer EBKs OMFer som Eika Boligkreditt Mortgage Covered Bond Programme.

Tabell 9 Collateral Score i Moody's global CB performance overview pr. 3. Kvartal 2013

EXHIBIT 17			
Deals with Lowest (Best) Collateral Scores ¹⁰			
Name of Programme	Type of Programme	Country	Collateral Score
Eika Boligkreditt AS Mortgage Covered Bond Programme	Mortgage	Norway	2.0%
OP Mortgage Bank II	Mortgage	Finland	2.3%
HSBC Covered Bond Programme	Mortgage	United Kingdom	2.4%
OP Mortgage Bank Mortgage Covered Bonds	Mortgage	Finland	2.6%
SpareBank 1 Boligkreditt AS Mortgage Covered Bonds	Mortgage	Norway	2.7%
Deutsche Postbank AG Mortgage Covered Bonds	Mortgage	Germany	2.8%
Landesbank Baden-Wuerttemberg - Public Sector Covered Bonds	Public Sector	Germany	2.9%
Storebrand Boligkreditt Mortgage Covered Bonds	Mortgage	Norway	3.0%
ING-DiBa - Mortgage Pfandbriefe - Covered Bond Programme	Mortgage	Germany	3.0%
Aktia Real Estate Mortgage Bank PLC - Euro Medium Term Covered Note Programme	Mortgage	Finland	3.1%

MOTPARTSRISIKO I DERIVATER

Selskapet inngår derivater for rente- og valutasikring på innlån, samt for å redusere renterisiko på utlån med fast rente. 1. september 2013 endret selskapet metode for beregning av derivateksponering fra markedsverdimetoden til standardisert metode. Standardisert metode hensyntar i større grad det etablerte avtaleverket selskapet har på plass med derivatmotparter, og har ført til mer robuste rammevilkår med hensyn til stabilitet i eksponeringsberegningene. Selskapet har pr. 31. desember 2013 følgende motpartseksponering i derivater pr. ratingkategori;

Tabell 10 Motpartsrisiko i derivater etter standardisert metode (tusen)

31.12.2013		Standardisert metode					
Motparts rating	Potensiell fremtidig eksponering	Netto markedsverdi	Kontant-sikkerhet	Markedsverdi minus kontant-sikkerhet	Exposure at default	Kapitalkrav	
AA	598,822	1,680,555	943,707	736,848	1,151,000	18,416	
A	636,719	1,874,218	1,275,760	598,457	1,003,782	16,061	
Sum	1,235,541	3,554,773	2,219,467	1,335,305	2,154,782	34,477	

Det er inngått CSA-avtaler (Credit Support Annex) med alle selskapets derivatmotparter. Selskapets avtaleverk med derivatmotparter regulerer at selskapet ensidig har rett på sikkerhet for markedsverdier på derivatene som overstiger de forhåndsdefinerte rating-grensene. Beregning av markedsverdiene foretas vanligvis ukentlig under det etablerte avtaleverket. EBK har i løpet av 4. kvartal 2013 etablert daglig verdiberegning og kontantstillelse med noen motparter, noe som bidrar til å redusere selskapets kredittrisiko ytterligere. CSA-avtalene er ensidige, og EBK vil derfor ikke komme i en situasjon der selskapet må stille sikkerhet ved eventuell svekket rating.

STYRING OG KONTROLL

EBKs distribusjonskanal er gjennom eierbankene og OBOS-banken. Dette er banker som er lokalt forankret med høy grad av lojale kunder, og med gode kunnskaper om sine markeder. Kundeseleksjon gjennom distributørbankene vurderes å bidra til at selskapet gjennomgående har lojale og gode kunder.

Selskapet har etablert strategi for kredittrisiko på utlån, strategi for motpartsrisiko samt strategi for kapitalforvaltning, som danner grunnlaget for styring og kontroll med kreditt- og motpartsrisiko. Løpende vurderes status i forhold til etterlevelse av selskapets kredittstrategi, og status i forhold til vedtatt risikovilje rapporteres til styret kvartalsvis i risk- og compliancerapport. Løpende foretas kontroller av etterlevelse av kreditthåndboken, herunder depotkontroller. Overordnet styring og kontroll av risiko er nærmere beskrevet i kapittel 4 ovenfor.

KAPITALBEHOV

EBK benytter seg av standardmetoden for beregning av kapitalkravet for kredittrisiko. Kapitalkravet er beregnet til 1 696 millioner kroner pr 4. kvartal 2013. Selskapets kapitalmål er vurdert å være tilstrekkelig for eventuell kredittrisiko som ikke hensyntas i Pilar I-beregningen av kapitalkrav.

8 MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risikoen for tap i markedsverdier til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i renter, kredittspreader og valutakurser.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

Selskapets formål er å oppnå gunstig finansiering gjennom utstedelser av obligasjoner med fortrinnsrett. Dette innebærer at det legges til grunn at selskapets overskuddslikviditet må tilfredsstille krav om hva som kan inngå i sikkerhetsmassen gitt i lov og forskrift. Målsetting med selskapets plasseringer av overskuddslikviditet er til enhver tid å ha tilgjengelig likviditet til å sikre finansiering av vekst og forfall, samt å tilstrebe en høyest mulig avkastning innenfor gitte risikorammer. Beholdningen av overskuddslikviditet plasseres i bankinnskudd eller renteinstrumenter i norske kroner. Selskapet vil ha plassering av overskuddslikviditet innenfor lav til moderat risiko. Risiko vil normalt bestå av renterisiko og kredittspreadrisiko.

Selskapet har etablert rammer for likviditetsporteføljen:

- Renterisiko: Gjennomsnittlig durasjon på all overskuddslikviditet skal være kortere enn 0,5 år. Det enkelte verdipapirs durasjon skal være kortere enn 1 år, hensyntatt derivater. For gjenkjøpsavtaler er rammen for det underliggende verdipapirets durasjon 3 år.
- Kredittrisiko/Spreadrisiko: Gjennomsnittlig løpetid på all overskuddslikviditet skal være kortere enn 2,0 år. Det enkelte verdipapirs løpetid skal være kortere enn 3,5 år. Løpetiden i gjenkjøpsavtaler skal være kortere enn 100 dager.

Selskapets totale risikoramme for kredittspread- og renterisiko skal være 5 % av selskapets ansvarlige kapital, der sammensetningen forventes å være fordelt på 3 % renterisiko og 2 % kredittspreadrisiko. Maksimal tillatt verdiendring beregnes som følge av ett prosentpoengs parallelt renteskift og økt kredittspread mot utsteder på 0,5 %-poeng. Selskapet beregner kapitalkrav knyttet til markedsrisiko etter kapitalkravsforskriftens del II, standardmetoden for kredittrisiko. Selskapet har ikke valutarisiko pr. 31. desember 2013.

Tabell 11 Likviditetsportefølje pr. ratingklasse (tusen)

Rating	Markedsverdi
AAA	5,304,320
AA+	-
AA	-
AA-	75,467
Sum	5,379,787

Likviditetsporteføljen er bokført til om lag 5,4 milliarder kroner og utgjør 7,7 % av selskapets forvaltningskapital pr. 31. desember 2013 og består utelukkende av rentepapirer i norske kroner. Hovedsakelig er det investert i obligasjoner med fortrinnsrett og kommunepapirer, men også noen seniorpapirer med kort løpetid og god rating. Likviditetsporteføljen varierer i størrelse i forhold til selskapets behov for likviditet det neste året. EBK har beregnet kapitalkrav for verdipapirporteføljen pr. 31.12.2013 basert på standardmetoden for kredittrisiko (pilar I).

Tabell 12 Beregningsgrunnlag og kapitalkrav for markedsrisiko (tusen)

Markedsrisiko	Beløp	Risikovekt	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav
Statspapirer	298,095	0 %	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	3,350,349	10 %	335,035	26,802.79
Kommunesertifikater	1,655,876	20 %	331,175	26,494.02
Seniorobligasjoner	50,366	20 %	10,073	805.86
Foretaksobligasjoner	25,101	50 %	12,550	1,004.03
Sum	5,379,787		688,834	55,107

Selskapet er i tillegg eksponert for markedsrisiko i form av renterisiko som oppstår på grunn av ulik rentebinding på eiendeler og gjeld. Denne risiko behandles særskilt under «renterisiko knyttet til rentenetto» under punkt 11.

STYRING OG KONTROLL

Selskapet har etablert strategi for balansestyring, samt strategi for kapitalforvaltning, som danner grunnlaget for styring og kontroll av markedsrisikoen. Selskapets risk- og compliancefunksjon vurderer løpende eksponering i forhold til vedtatt risikovilje og rammer. De utarbeider kvartalsvis risk- og compliancerapport til styret som kvantifiserer og vurderer markedsrisikoen i forhold til risikovilje. Selskapets styrefastsatte ramme i prosent av ansvarlig kapital skal dekke renterisiko ved et parallelt skift i rentekurven på 1 %-poeng, samt økt kredittspread mot utsteder på 0,5 %-poeng. I det daglige styres markedsrisikoen ved at innlånsavdelingen foretar handler med selskapets overskuddslikviditet.

KAPITALBEHOV

EBK benytter standardmetoden for beregning av markedsrisiko. Kapitalkravet er beregnet til om lag 55 millioner kroner pr 4. kvartal 2013 og er inkludert i totalt kapitalkrav for kredittrisiko.

9 OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliancerisiko og juridisk risiko.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

EBK har en oversiktlig virksomhet og enkel organisasjon og har derfor valgt basismetoden for beregning av kapitalkrav. I basismetoden er beregningsgrunnlaget for minstekravet til ansvarlig kapital gitt ved 15 % av gjennomsnittlig inntekt de tre siste år multiplisert med 12,5, jf. § 42-1 i kapitalkravsforskriften.

Tabell 13 Beregningsgrunnlag og kapitalkrav for operasjonell risiko (tusen)

Operasjonell risiko	2011	2012	2013
Netto inntekter	69,544	138,147	192,018
Gjennomsnittlig inntekter			133,236
Beregningsgrunnlag			249,818
Kapitalkrav			19,985

Selskapet skal ha en lav risikoprofil når det gjelder operasjonell risiko. Operasjonell risiko som kan gi tap for EBK er i all hovedsak manglende etablering av pant, internkontrollsvikt eller svikt i IT-systemer.

STYRING OG KONTROLL

Selskapet har etablert strategi for operasjonell risiko og IT-strategi som danner grunnlaget for styring og kontroll med operasjonell risiko. Det er implementert en rekke retningslinjer og rutiner for alle vesentlige prosesser i selskapet. Disse skal bidra til at identifiserte operasjonelle risikoer blir håndtert på en slik måte at gjenværende risiko blir akseptabel. Selskapet skal til en hver tid ha oppdatert forretningskontinuitetsplan som sikrer at selskapet kan opprettholde driften, samt at funksjoner skal ha tilfredsstillende backup. Det er videre, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Selskapet følger opp operasjonell risiko gjennom rapportering og registrering av uønskede hendelser, gjennomføring av complianceaktiviteter, internrevisjon mv. Risk- og compliancefunksjonen utarbeider kvartalsvis risk- og compliancerapport som kvantifiserer og vurderer den operasjonelle risikoen gjennom hendelsesrapporteringen. Disse rapportene gir ledelsen og styret grunnlag for å vurdere status for eksponeringen i henhold til etablerte rammer og mål.

Overordnet styring og kontroll av risiko er beskrevet i kapittel 4 ovenfor.

KAPITALBEHOV

EBK benytter seg av basismetoden for beregning av kapitalkravet for operasjonell risiko. Kapitalkravet er beregnet til om lag 20 millioner kroner pr. 4. kvartal 2013.

10 FINANSIERINGS- OG LIKVIDITETSRISIKO

Risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for førtidig realisering av eiendeler. I verste fall er likviditetsrisiko risikoen for at selskapene ikke klarer å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til å møte forpliktelser ved forfall.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

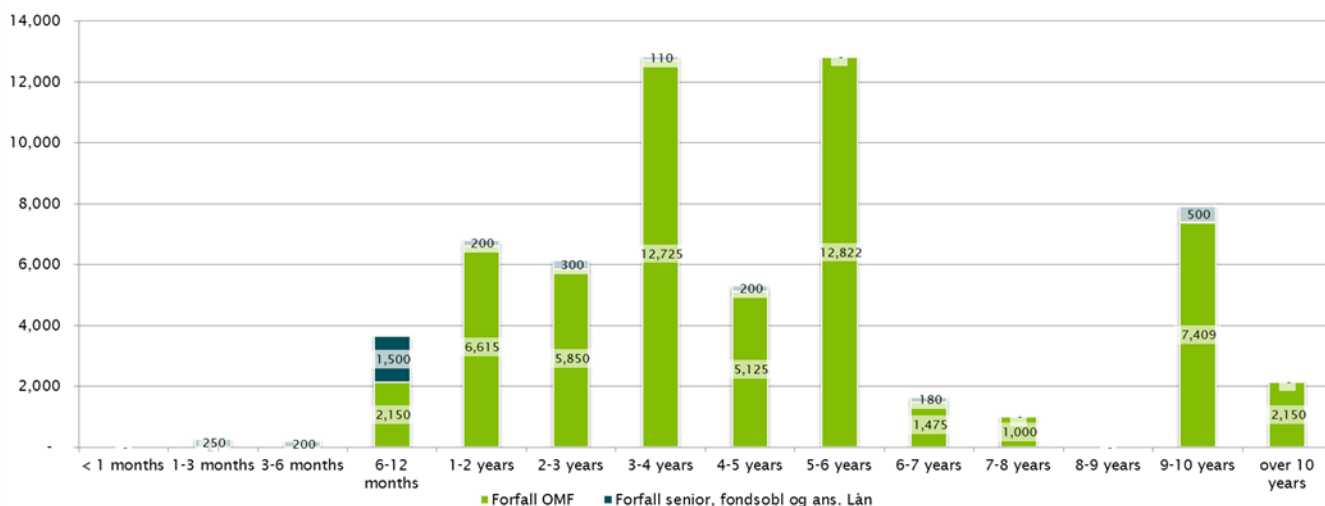
EBK skal finansiere utlån hovedsakelig gjennom å utstede OMF. Gjennom adgang til å utstede slike obligasjoner oppnår EBK lavere innlånskostnad enn eierbankene. Selskapet vil også ta opp ordinære obligasjons- og sertifikatlån. Primært vil dette være utstedelse av sertifikatlån for å dekke overpantsettelse i henhold til EMTCN-programmet.

EBK har inngått et internasjonalt låneprogram for obligasjonene. Dette såkalte Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN) ble signert og børsnotert på Londonbørsen 10. august 2007. Programmet oppdateres årlig.

For å holde finansierings- og likviditetsrisikoen tilfredsstillende lav, samt å oppfylle finansieringsvirksomhetsloven § 2-32, forskrift om kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett, og forskrift om forsvarlig likviditetsstyring har selskapet etablerte rammer for finansierings- og likviditetsrisiko.

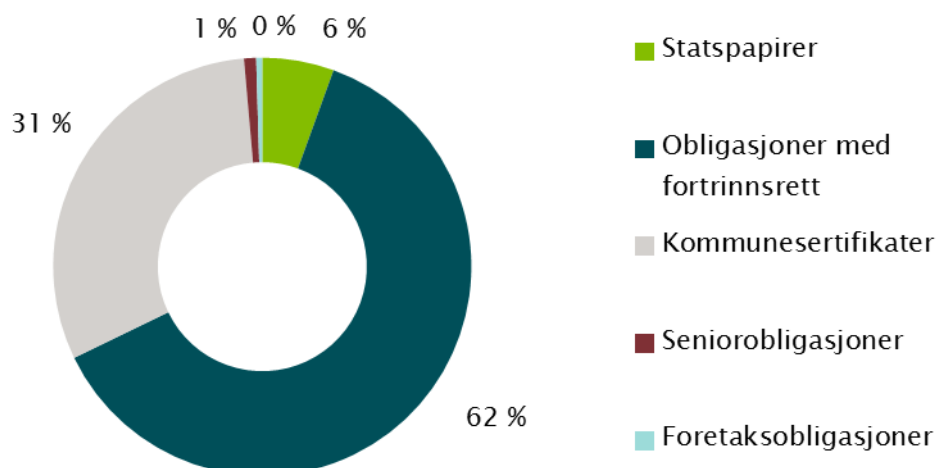
EBK har i løpet av 2013 utstedt 21,6 mrd kroner i obligasjoner og sertifikater, og har en meget god likviditetssituasjon. Selskapet hadde pr. 31. desember 2013 en likviditetsbuffer på 6,4 milliarder NOK. Selskapet har i 2013 overholdt alle rammer for risikoeksponering, og det har vært fokus på å arbeide videre med å øke snittløpetiden på egne OMF-utstedelser.

Figur 8 Forfallsstruktur pr. 4. kvartal 2013 (millioner)

Interessen hos investorene til å tegne i selskapets OMF'er har vært høy også i 2013 og selskapet har videre oppnådd gode betingelser på innlån. EBK har i løpet av 2013 benyttet det norske markedet for finansiering av OMF. Gjennomsnittlig løpetid på ny finansiering i 2013 har vært 7,5 år.

Figur 9 Likviditetsbufferens sammensetning

STYRING OG KONTROLL

Selskapet har etablert egen strategi for finansierings- og likviditetsrisiko, herunder definert risikovilje, risikorammer samt kriseplan ved likviditetsmangel. Denne danner grunnlaget for likviditetsstyringen.

Styring av finansierings- og likviditetsrisiko skjer gjennom rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter. I tillegg er det etablert et avtaleverk mellom aksjonærene og EBK som sikrer at selskapet kan få tilført likviditet i en krisesituasjon. Avtalen går ut på at eierbankene under gitte forutsetninger er forpliktet til å kjøpe selskapets OMFer oppad begrenset til forfall på selskapets OMFer utstedt under EMTCN-programmet og tilhørende swapavtaler de kommende tolv månedene. Det gjøres fradrag for EBKs egen likviditet. Bankene kan deponere disse OMFene i Norges Bank mot en mindre avkortning. EBK har ikke deponeringsadgang i Norges Bank.

Selskapet er organisert med avdeling for innlån med finansdirektør/CFO som foretar den operative likviditetsstyringen, og rapporterer til administrerende direktør. Innlånsavdelingen benytter likviditetsprognoser, og spesielt ved opptak ny funding. Da simuleres fremtidig likviditetsbeholdning, refinansieringsindikatorer og snittløpetid på funding. Styret mottar hvert kvartal oversikt over forfallsstrukturen på selskapets eiendeler og gjeld, samt utvikling i selskapets likviditetsindikatorer for evaluering av likviditetsrisiko.

Selskapets risk- og compliancefunksjon måler eksponering knyttet til finansierings- og likviditetsrisiko i forhold til vedtatte rammer på løpende basis, og rapporterer den faktiske eksponeringen i risk- og compliancerapport til styret kvartalsvis. Disse rapportene gir ledelsen og styret grunnlag for å vurdere status for eksponeringen i henhold til etablerte rammer og mål. Selskapet foretar stresstester der effekt på likviditetsbeholdningen simuleres ved eventuelle likviditetskriser; herunder markedsspesifikke, selskapsspesifikke kriser og kombinasjon av disse.

Overordnet styring og kontroll av risiko er beskrevet i kapittel 4 ovenfor.

KAPITALBEHOV

Likviditetsrisiko inngår ikke under Pilar I-krav til kapital. Vurdering av kapitalkrav for likviditetsrisiko inngår i vurderingen av Pilar II-buffer, og selskapets kapitalmål vurderes å være tilstrekkelig for å dekke risikoer utover regulatorisk minstekrav.

11 RENTERISIKO KNYTTET TIL RENTENETTO

Renterisiko knyttet til rentenetto oppstår på grunn av ulik rentebinding på innlån og utlån, og/eller at selskapet låner inn fra andre markeder enn det låner ut til, slik at renten på innlån endres uten at selskapet kan endre utlånsrenten like raskt.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

EBK har hovedsakelig utlån til flytende rentebetingelser. I henhold til finansavtaleloven kan renten på slike utlån, med seks ukers varsel, justeres i takt med utviklingen i selskapets innlånskostnader. I relasjon til innlånspris overfor eierbankene er EBK ikke underlagt en slik varslingsfrist. Endringer i innlånsprisen kan derfor gjennomføres raskere, noe som sikrer effektiv tilpasning til endringer i EBKs innlånskostnader.

EBK tillot inntil 1. januar 2012 at utlån til fast rente kunne tilføres sikkerhetsmassen. Fastrenteporteføljen har etter denne dato vært synkende da selskapet ikke er tilført nye fastrentelån. Selskapet relanserte imidlertid fastrentelån i 2. kvartal 2013 som godkjente lån i sikkerhetsmassen, gjennom et nytt avtaleverk med bankene. EBK fastsetter innlånspris for fastrentelån, og eierbankene fastsetter kundens vilkår og rente basert på innlånspris og risikovurdering i engasjementet.

Derivater skal benyttes aktivt for å redusere renterisiko. Renterisiko knyttet til rentenetto skal være innenfor lav risiko. Rentebytteavtaler der EBK mottar fast rente og betaler flytende rente gjøres for å konvertere utstedelse av obligasjoner og sertifikater fra fast rente til en flytende renteeksponering. Flytende rentefinansiering vil være risikoreduserende for foretaket da utlån i all hovedsak er til flytende rente. Rentebytteavtaler der EBK mottar flytende rente og betaler fast rente gjøres for å sikre rentemargin på utlån til fast rente. Selskapet benytter sikringsbokføring etter IFRS på innlån med fast rente, og en renteswap må ved inngåelse vurderes å være svært effektiv.

Selskapet måler renterisiko på balansen kvartalsvis, basert på de ulike engasjementenes durasjon. Med durasjon menes antall år til neste renteendring.

Tabell 14 Rentesensitivitet i balansen (tusen)

Rentesensitivitet	Durasjon	Beløp	Effekt
Innlån	0.14	61,282,063	83,050
Utlån med flytende rente	-0.12	56,291,428	(67,550)
Utlån med fast rente	-2.44	1,370,536	(33,447)
Utlånsderivater	2.02	1,487,552	30,106
Plassering i statspapirer	-0.46	298,095	(1,380)
Plassering i OMF	-0.16	3,340,580	(5,272)
Plassering i kommune- og seniorpapirer	-0.21	1,727,952	(3,556)
Plassering i bankinnskudd	-0.01	3,401,306	(233)
Sum med likviditesporteføljen			1,719
Sum uten likviditesporteføljen			12,160

Selskapets rentebinding på innlån er lengre enn på utlån. I en situasjon med renteøkning i fundingkostnad på 1 %-poeng vil i realiteten selskapet få en gevinst, så lenge eiendelssiden i balansen har kortere rentebinding enn gjeldssiden. Det kan likevel være andre faktorer som gjør at selskapet reduserer sin margin på utlån og netto renteinntekter, men det vil være uavhengig av renterisiko.

STYRING OG KONTROLL

Selskapet har etablert strategi for balansestyring som danner grunnlaget for total renterisiko i selskapets balanse. Dette inkluderer også likviditesporteføljen, og renterisiko knyttet til rentenetto går på den totale rentebindingen selskapet har.

Ved økning i finansieringskostnader eller pengemarkedsrenter vil en renteendringsbeslutning mot eierbankene foretas av administrerende direktør, i samråd med ledergruppen i selskapet, basert på prognoser med forventet renteutvikling og planlagt ny funding. Slike prognoser foretas av økonomiavdelingen.

Renterisikoen måles kvartalsvis som verdiendring gitt 1 %-poeng endring i rentenivå, og selskapet har definert maksimal eksponering knyttet til dette. Eksponeringen rapporteres kvartalsvis i selskapets risk- og compliancerapport til styret.

KAPITALBEHOV

Renterisiko knyttet til rentenetto inngår ikke under Pilar I-krav til kapital. Vurdering av kapitalkrav for renterisiko inngår i vurderingen av Pilar II-buffer, og selskapets kapitalmål vurderes å være tilstrekkelig for å dekke risikoer utover regulatorisk minstekrav.

12 STRATEGISK OG FORRETNINGSMESSIG RISIKO

Forretningsmessig risiko er risikoen for manglende samvariasjon mellom inntekter og kostnader over tid. Strategisk risiko er definert som risikoen for svekket lønnsomhet pga. endringer i konkurranse, rammebetingelser, eksterne faktorer, etc. Omdømmerisiko behandles også under forretningsrisiko; og er risikoen for tap pga. svekket omdømme gjennom negativ omtale.

RISIKOVILJE OG EKSPONERING

Selskapet har etablert en god forretningsstrategi og omfattende risikostrategier for styring av strategisk risiko. Det er etablert målsetninger i forretningsstrategien, og øvrige strategier har overordnede rammer knyttet til risikovilje. Selskapets strategi er at EBK skal, ved utstedelse av OMFer i det norske og internasjonale marked, løse en vesentlig andel av fundingbehovet til eierbankene og redusere deres refinansieringsrisiko.

Selskapet er eksponert for omdømmerisiko knyttet til Eika som merkevare. Uheldige saker knyttet til et Eika Alliansen, Eika Gruppen AS og/eller selskap i konsernet Eika Gruppen kan gi negative omdømmekonsekvenser, spesielt i fundingmarkedet. Mot boliglånkundene er ikke omdømmerisikoen like stor knyttet til Eika som merkevare, da kunden opplever å ha sitt kundeforhold hovedsakelig hos lokalbanken – og ikke hos EBK.

I tillegg er selskapet eksponert for omdømmerisiko knyttet til ryktet til norske utstedere av OMF. Internasjonale investorer vurderer ofte norske utstedere av OMFer i samme kategori, og dersom det kommer uttalelser fra norske myndigheter som for eksempel kan tyde på manglende støtte fra staten, kan det få effekter for andre norske utstedere. Omdømmerisiko kan ha vesentlige konsekvenser for selskapet som fundinginstrument, for eksempel ved at rating på selskapets OMFer kan bli skadelidende. Omdømmerisiko henger derfor tett sammen med selskapets finansierings- og likviditetsrisiko.

Regulatorisk risiko inngår også i forretningsrisikoen. Selskapet har en regulatorisk risiko knyttet til endringer i krav fra myndigheter. OMF-virksomhet er et område som myndighetene ser på som en viktig del av bankenes finansiering, og det har vært benyttet store ressurser av norske myndigheter knyttet til at regelverket skal være tilpasset slik virksomhet. EBK har vurdert effekter knyttet til de foreslåtte endringene på kapitalkrav og likviditetskrav, og ser ikke betydelige kostnader knyttet til innførselen av disse, med unntak av den kapitalen som må tilføres fra eierbankene eller hentes i markedet i tilknytning til økning av kapitalmålene. I tillegg vil overholdelse av de foreslåtte likviditetskravene kunne bli kostbart, spesielt ved at det er nødvendig å ligge med store andeler statspapirer for å oppfylle kravene. Med dagens marked er det kostnadskrevende å investere i statspapirer i motsetning til øvrige typer rentepapirer, så det å ha lavere risiko medfører en betydelig høyere negativ carry på overskuddslikviditet for å oppfylle spesielt det foreslåtte LCR-kravet.

STYRING OG KONTROLL

For å sikre styring og kontroll med strategisk og forretningsmessig risiko er det viktig med gode strategiprosesser. Selskapet har et årshjul der revisjon av forretningsstrategi og risikostrategier inngår som faste oppgaver. En del av styring og kontroll med forretningsrisikoen er de endringer som er gjort i selskapets støttestruktur; der aksjonærene har forpliktet seg til likviditets- og kapitalstøtte ved behov.

Fokus på god risikostyring, compliance, etikk, varsling om kritikkverdige forhold, håndtering av interessekonflikter, samt øvrige policyer, strategier og rutiner skal bidra til at selskapet ivaretar prosesser på en god måte.

KAPITALBEHOV

Forretningsrisiko, herunder strategisk risiko og omdømmerisiko, inngår ikke under Pilar I-krav til kapital. Vurdering av kapitalkrav for forretningsrisiko inngår i vurderingen av Pilar II-buffer, og selskapets kapitalmål vurderes å være tilstrekkelig for å dekke risikoer utover regulatorisk minstekrav.